

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 16/2205-5

Høring - Forslag til ny forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Saksbehandler: Helle Rafaelsen		Arkiv: A10 &13
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
28/16	Ungdomsrådet	21.11.2016
42/16	Hovedutvalg for oppvekst og kultur	22.11.2016

Forslag til vedtak:

Rygge kommune legger fram sin høringsuttalelse som det fremkommer i saken.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for oppvekst og kultur den 22.11.2016 sak 42/16

Behandling:

Orientering ved rådgiver Helle Rafaelsen.

Votering

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak i Hovedutvalg for oppvekst og kultur:

Rygge kommune legger fram sin høringsuttalelse som det fremkommer i saken.

Behandling/vedtak i Ungdomsrådet den 21.11.2016 sak 28/16

Behandling:

Sofie Corneliussen Jahren fratrådte møtet under behandlingen av sak 28/16.

Leder Marius Lysø fremmet følgende forslag:

«Endre første setning i 2. avsnitt, side 4, i høringsutkastet fra «Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon,...» til «Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier som respekt for...»

Votering

Forslag til vedtak med den foreslåtte endring enstemmig vedtatt.

Vedtak i Ungdomsrådet:

Rygge kommune legger fram sin høringsuttalelse som det fremkommer i saken med endring i første setning i 2. avsnitt, side 4, i høringsutkastet fra «Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon,...» til «Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier som respekt for...»

Forslag til vedtak:

Rygge kommune legger fram sin høringsuttalelse som det fremkommer i saken.

Saksorientering:

Stortinget har i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver, jr. §§ 1, 1a, 2, 3, 4 og 5. Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen) fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Høringsutkastet bygger på rammeplanen fra 2006, forslag fra en arbeidsgruppe ledet av professor Elin Eriksen Ødegaard som leverte sitt forslag til ny rammeplan til Utdanningsdirektoratet våren 2014, Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring – Bedre innhold i barnehagen og Innst. 348 S (2015-2016). I tillegg bygger høringsutkastet på NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst, NOU 2014: 7 Elevenes læring i fremtidens skole, NOU 2015:8 Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser, NOU 2015:2 Å høre til – Virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø og Prop. 33L (2015-2016) Endringer i barnehageloven (tilsyn mm) og Innst. 344 L (2015-2016).

Høringsutkastet er utarbeidet av Kunnskapsdepartementet. Departementet har i prosessen utarbeidet tre utkast som grunnlag for innspill fra fagspesialister, fagmiljøer og medlemmer av departementets referansegruppe.

Kunnskapsdepartementet ønsker å fastsette forskriften medio mars 2017 for å gi barnehagene mest mulig tid til å forberede implementering av ny rammeplan. Høringsfristen er satt til 20.01.2017. Forskriften skal etter planen iverksettes fra og med barnehageåret 2017/2018.

Barnehagelovens formåls- og innholdsbestemmelser ligger fast som de viktigste premissene for den nye rammeplanen. Dette innebærer bl.a. at også den nye rammeplanen skal bygge på den nordiske barnehagetradisjonen, og gi rom for ulike eiere og ulike barnehageprofiler. De sentrale prinsippene fra tidligere rammeplaner av 1996 og 2006 foreslås videreført: Synet på barn og barndom, et helhetlig læringsbegrep og barnehagen som arena for omsorg, lek, læring og danning.

Samfunnsutviklingen og ny kunnskap om barn og barnehager tilsier samtidig at den nye rammeplanen bør skille seg fra rammeplanen fra 2006 på noen områder. Selv om det beste i norsk barnehagetradisjon videreføres, skal rammeplanen være oppdatert og forskningsbasert, relevant for dagens barnehagesektor og møte fremtidens behov.

Større endringer:

1. Rammeplanens omfang: Rammeplanen er en forskrift, dvs. et vedtak som er bestemmende for barnehagens plikter. Det er derfor viktig at rammeplanen er tydelig på hvilke rammer barnehagen er forpliktet til å arbeide innenfor.

En gjennomgang av rammeplanen fra 2006 viser at en forholdsvis stor del av rammeplanteksten ikke omhandler rettigheter eller plikter. Denne delen av teksten inneholder informasjon og betraktninger om barn, samfunn mv., eller gjengir plikter som er fastsatt i annet regelverk. I tillegg viser gjennomgangen at en stor andel av rammeplanens bestemmelser er formulert som "bør"-bestemmelser, og at ordlyden mange steder er såpass vag og skjønnsmessig at den er egnet til å skape tvil om innholdet i forpliktelsene.

Departementet mener at et naturlig grep for å gjøre den nye rammeplanen tydeligere enn rammeplanen fra 2006, er å fjerne deler av teksten som ikke gjelder rettigheter eller plikter. Etter departementets syn vil et slikt grep medføre at de nasjonale føringene for barnehagen kommer tydeligere frem, samtidig som rammeplanen blir kortere og mer konsis. En kortere og mer konsis rammeplan vil etter departementets mening gjøre det enklere for personalet, eier, tilsynsmyndighet og foreldre å orientere seg i planen.

For at den nye rammeplanen skal være et hensiktsmessig redskap for personalet, mener departementet at planen fortsatt bør inneholde noe prosatekst. I høringsutkastet foreslår departementet derfor å innta slik tekst på noen områder, men i mindre utstrekning enn i rammeplanen fra 2006.

For å ivareta sektorens behov for annen informasjon og veiledning, vil det utarbeides støtte- og veiledningsmateriell til ny rammeplan.

2. Rammeplanens struktur

Når rammeplanen blir kortere og mer konsis, foreslår departementet å ikke videreføre den tredelte strukturen fra de tidligere rammeplaner, men i stedet valgt å sortere innholdet i 8 kapitler. Rammeplanen har fått et kapittel 6 som tydeligere beskriver ansvar og roller i barnehagen.

3. Rammeplanens innhold

Høringsforslaget inneholder flere innholdsmessige endringer sammenlignet med rammeplanen fra 2006. Eksempler på større endringer er:

- Tydeligere føringer for hvordan eier, styrer, pedagogisk leder og øvrig personale skal arbeide for å sikre at alle barn får et kvalitetsmessig godt barnehagetilbud
- Formålsparagrafen fra 2010 er konkretisert i rammeplanens omtale av verdigrunnlag og formål. Temaer som demokrati, mangfold, likeverd og bærekraftig utvikling og helse er tydeliggjort som en del av barnehagens verdigrunnlag.

- Barnehagens helhetlige oppdrag er gjort mer forpliktende ved at det er formulert mål for personalets arbeid med omsorg, lek, danning, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk.
- Rammeplanen er bedre tilpasset også de yngste barnas behov.
- Tydeligere føringer for barnehagens arbeid for å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser og mobbing
- Tydeligere krav til at barn skal ha daglig fysisk aktivitet og at barnehagen skal fremme barns fysiske og psykiske helse
- Tydeligere føringer for barnehagens ansvar for å utvikle barns interesse og forståelse for et mangfoldig samfunn
- Tydeligere krav til progresjon i barnehagens innhold
- Fagområdene er justert for å sikre at innholdet er faglig oppdatert / relevant
- Tydeligere føringer for barnehagens ansvar for å sikre at barn med et annet morsmål enn norsk får god oppfølging i utviklingen av norsk som andrespråk
- Tydeligere føringer for barnehagens arbeid med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon og vurdering.
- Tydeligere føringer for tilrettelegging av tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Vurdering:

Rygge kommune støtter hovedlinjene i høringsforslaget, men har i tillegg følgende innspill:

Forslaget til ny rammeplan fungerer som et velegnet arbeidsdokument for barnehagepersonalet.

Med ny rammeplan har barnehagesektoren fått tydelighet. Det benyttes ord som *må* og *skal* mot tidligere *kan* og *bør*. Dette er med på å tydeliggjøre kravene til det arbeidet som skal gjøres i barnehagen.

Rygge kommune oppfatter forslaget til ny rammeplan som kort, konkret og egnet til å være et nyttig arbeidsdokument for barnehagepersonalet.

Rygge kommune støtter at det i forslaget benyttes «skal-formuleringer», men ønsker at det samtidig presiseres at personalets arbeid gjennomgående skal foregå innen et lærings- og dannelsesperspektiv. Dette i motsetning til et mulig «sjekkpunkt-perspektiv». Viktig å rette fokuset mot hele barnehagen som lærende system.

Definering av læringsbegrepet og barnehagen som lærende organisasjon.

Rygge kommune leser at det i høringen benyttes betegnelsen «barnehagen skal være en lærende organisasjon» s. 18 under kap. 7: «Barnehagen som pedagogisk virksomhet». Siden høringen benytter denne betegnelsen mener Rygge kommune det må defineres hvilket læringssyn høringen legger til grunn for sitt arbeid. Synet på læring får klare følger for hvordan barnehagen planlegger, gjennomfører og evaluerer sitt arbeid.

Ved at læringsbegrepet ikke er definert, har man ingen felles forståelsesramme, eller felles språk, når det skal kommuniseres om «barnehagen som lærende organisasjon».

Barnehagen som lærende organisasjon – PPTs systemarbeid i barnehagen - veiledningsmateriell

Rygge kommune mener som følge av overnevnte, det bør utarbeides veiledningsmateriell knyttet til «barnehagen som lærende organisasjon». I materialet bør PP-tjenestens nye arbeidsoppgave komme tydelig fram. Ny § 19c i barnehageloven sier at «PPT skal bistå barnehagen i arbeidet med kompetanse og organisasjonsutvikling for å legge barnehagetilbudet bedre til rette for barn med særlige behov»

Det er behov for sentralt å tilføre landets PP-tjenester ressurser til å ivareta den nye arbeidsoppgaven i hht barnehageloven § 19c. Landets PP-tjenester er ikke sentralt tilført ressurser siden SAMTAK i perioden 2000-2003.

Forslag til ny rammeplan ses i sammenheng med endringene i barnehageloven

Rygge kommune har forslag til endring av tekst på side 20 i høringsutkastet under overskriften Tilrettelegging av tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

Forslag til nytt andre avsnitt:

Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan avhjelpes innenfor det ordinære barnehagetilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å:

- Kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. Jfr. § 19d i barnehageloven – sakkyndig vurdering.
- Søke kommunen om vedtak i fht et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Jfr. § 19g i barnehageloven – Barn med nedsatt funksjonsevne.

Følgende tekst ønskes lagt til avsnittet:

Det tilstrebes å se rammeplanens innhold vedr tilrettelegging av tilbudet for barn som trenger ekstra støtte i sammenheng med kapittel 19 i barnehageloven. Vesentlig å få fram at det er snakk om 2 typer individuelle rettigheter hvor det fattes enkeltvedtak i hht forvaltningsloven.

Barn med stort læringspotensial i barnehagen

I disse dager er NOU 2016:14 «Mer å hente. Bedre læring for elever med stort læringspotensial» ute på høring, med høringsfrist 09.12.2016. I høringen fremkommer det at nærmere 20 % av elevpopulasjonen inngår i denne kategorien. Det er meget vesentlig å identifisere elevene tidlig i utdanningsløpet for å forebygge skjeutvikling, underyting og frafall i skolen.

I et forebyggende perspektiv mener Rygge kommune det vil være vesentlig at nasjonale myndigheter retter samme oppmerksomhet mot barnehagesektoren, de yngste barna i utdanningsløpet.

Nasjonale myndigheter bør vie «barnehagepopulasjonen – barn med stort læringspotensial» tilsvarende oppmerksomhet som det fremkommer i NOU 2016:14.

Folkehelseperspektiv:

Barnehagelovens formåls- og innholdsbestemmelser ligger fast som de viktigste premissene for den nye rammeplanen. Synet på barn og barndom, et helhetlig læringsbegrep og barnehagen som arena for omsorg, lek, læring og danning videreføres. Samtidig tilsier samfunnsutviklingen og ny kunnskap om barn at rammeplanen må være oppdatert og forskningsbasert, relevant for dagens barnehagesektor og møte fremtidens behov.

Lovhjemmel:

Stortinget har i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver, jr. §§ 1, 1a, 2, 3, 4 og 5. Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen) fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Saksvedlegg:

Høringsutkast – ny forskrift om rammeplan.